

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΝΕΦΡΟΥ ΣΕ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΣΟΒΑΡΗ ΑΘΗΡΟΣΚΛΗΡΩΣΗ ΛΑΓΟΝΙΩΝ ΑΓΓΕΙΩΝ: Η ΚΑΤΩ ΕΠΙΓΑΣΤΡΙΟΣ ΑΡΤΗΡΙΑ ΩΣ ΑΓΓΕΙΑΚΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΛΥΣΗ

Διονύσιος Πρεβεζάνος¹, Λεονάρδος Χαϊκάλης¹, Κωνσταντίνος Κοσσένας³, Ιωάννης Γιαννόπουλος¹, Δημήτριος Βλάχος, Μιχαήλ Κωνσταντινίδης¹, Μαρίνα Γεωργία Τσιολάκη², Σπυρίδων Βερναδάκης³.

1. Β΄ Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, Ελλάδα.

2. Αναισθησιολογικό Τμήμα, Γ.Ν.Α Λαϊκό, Αθήνα, Ελλάδα.

3. Κλινική Μεταμόσχευσης Νεφρού και Χειρουργικής Νεφροπαθών, Γ.Ν.Α Λαϊκό, Αθήνα, Ελλάδα

Εισαγωγή

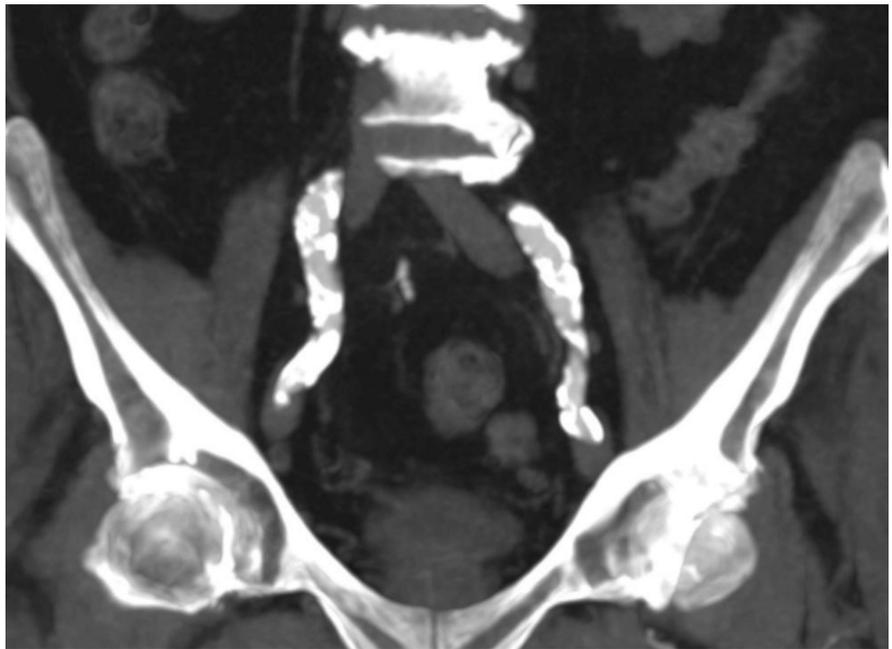
Η μεταμόσχευση νεφρού αποτελεί τη θεραπεία εκλογής για ασθενείς με τελικού σταδίου νεφρική ανεπάρκεια (ESRD)[1]. Ωστόσο, εκτεταμένες αγγειακές αλλοιώσεις, όπως σοβαρή αθηρωμάτωση των λαγονίων αρτηριών, μπορούν να περιορίσουν τις δυνατότητες ασφαλούς αγγειακής αναστόμωσης. Η χρήση εναλλακτικών αγγειακών μοσχευμάτων μπορεί να προσφέρει βιώσιμη λύση σε επιλεγμένες περιπτώσεις.

Παρουσίαση περίπτωσης

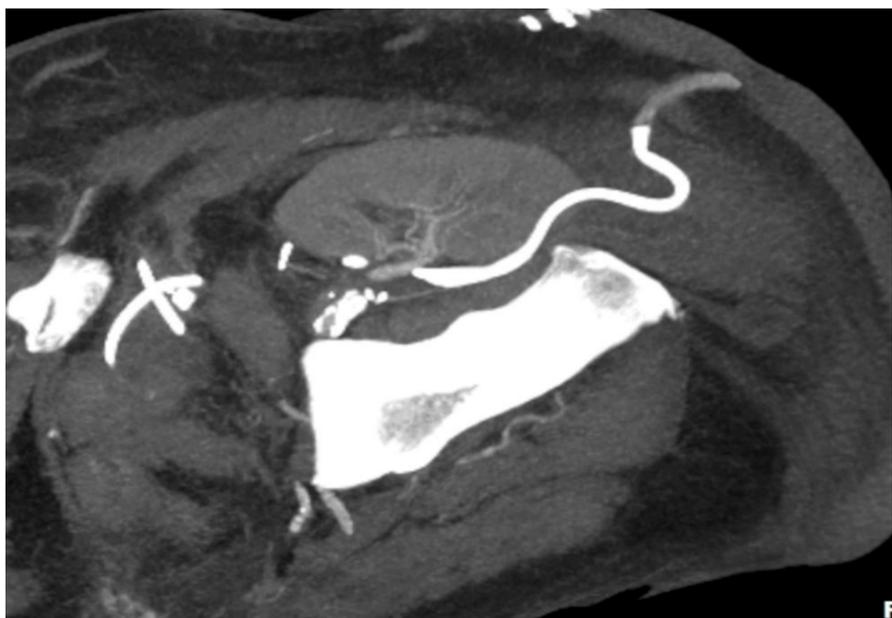
Άνδρας 72 ετών με τελικού σταδίου νεφρική ανεπάρκεια αγνώστου αιτιολογίας υποβλήθηκε σε προεγχειρητική αξιολόγηση των λαγονίων αγγείων με αξονική αγγειογραφία λόγω της παρατεταμένης αναμονής του στην λίστα, η οποία ανέδειξε εκτεταμένη αθηρωμάτωση των λαγονίων αγγείων[Εικ.1]. Επιλέχθηκε η κάτω επιγάστριος αρτηρία ως εναλλακτικό αγγειακό μόσχευμα. Η αναστόμωση πραγματοποιήθηκε με διακεκομμένες ραφές Prolene 7-0, εξασφαλίζοντας ομαλή επαναιμάτωση του νεφρικού μοσχεύματος.

Αποτελέσματα

Η επέμβαση ολοκληρώθηκε χωρίς διεγχειρητικές επιπλοκές. Ο ασθενής παρουσίασε καθυστερημένη λειτουργία του μοσχεύματος, παραμένοντας ανουρικός για 10 ημέρες και λαμβάνοντας θεραπεία με ATG και αιμοκάθαρση. Η διούρηση αποκαταστάθηκε τη 10η μετεγχειρητική ημέρα. Στον μετεγχειρητικό απεικονιστικό έλεγχο με αξονική αγγειογραφία, επιβεβαιώθηκε ικανοποιητική αιμάτωση και σταθερή νεφρική λειτουργία, χωρίς επιπλοκές[Εικ2.].

Εικ. 1 Αξονική αγγειογραφία που αναδεικνύει αμφοτερόπλευρα έντονα επασβεστωμένες έξω λαγόνιες αρτηρίες.

Εικ2. Αξονική αγγειογραφία που αναδεικνύει επαρκή αιμάτωση του νεφρικού μοσχεύματος.

Συζήτηση

Η κάτω επιγάστριος αρτηρία έχει ευρεία χρήση στη χειρουργική, με εφαρμογές σε αγγειακές και ανακατασκευές, συμπεριλαμβανομένου του CABG. Η χρήση της στη μεταμόσχευση νεφρού περιγράφηκε πρώτη φορά το 1976 και έκτοτε έχει αξιοποιηθεί σε περιπτώσεις πολλαπλών νεφρικών αρτηριών και σύνθετων ανατομικών παραλλαγών, επιτυγχάνοντας ικανοποιητική αιμάτωση του μοσχεύματος. Η προεγχειρητική αγγειογραφική εκτίμηση, ιδίως με CT, είναι κρίσιμη για τον εντοπισμό αγγειακών προκλήσεων. Η περίπτωσή μας αναδεικνύει τη χρήση της κάτω επιγαστρίας όχι λόγω ανατομικής ανωμαλίας, αλλά για την παράκαμψη εκσεσημασμένης αθηροσκλήρωσης, επιβεβαιώνοντας την αποτελεσματικότητά της σε απαιτητικές μεταμοσχευτικές συνθήκες.

Συμπεράσματα

Η χρήση της κάτω επιγαστρίας ως εναλλακτικού αγγειακού μοσχεύματος σε μεταμόσχευση νεφρού με εκτεταμένη αθηρωμάτωση αποτελεί ασφαλή και εφαρμόσιμη επιλογή. Η τεχνική αυτή αναδεικνύει τη σημασία της προεγχειρητικής αγγειογραφικής αξιολόγησης και της χειρουργικής προσαρμοστικότητας σε πολύπλοκες περιπτώσεις, όπου η περιορισμένη διαθεσιμότητα μοσχευμάτων και οι παρατεταμένοι χρόνοι αναμονής παραμένουν σημαντικές προκλήσεις στη μεταμόσχευση νεφρού.

Αναφορές

1. Harrison JH, Merrill JP, Murray JE: Renal homotransplantation in identical twins. Surg Forum. 1956, 6:432-6.
2. Dubernard JM, Pin J, Gignoux N, Perrin J: [Use of the epigastric artery in renal transplantation (author's transl)]. J Urol Nephrol (Paris). 1976, 82:469-72